

Notitie

Contactpersoon
Datum 17 mei 2019

Kenmerk N001-1269958DYH-V01-agv

Bomeninventarisatie en verplantbaarheid HOV Dichterswijk, Utrecht

Op 15 mei 2019 is een bomeninventarisatie uitgevoerd door Tauw. Hierbij zijn locatie, boomsoort, stamdiameter op 130 cm boven maaiveld en leeftijd geïnventariseerd. Er is daarnaast gekeken naar conditie en verplantbaarheid.

1 Resultaten

In onderstaande tabel 1.1 zijn de resultaten van de bomeninventarisatie weergegeven. De locatie van de bomen is weergegeven in figuur 1.1.

Tabel 1.1 Resultaten van de bomeninventarisatie

Nr	Boomsoort	Stamdiameter (in cm) op		Geschatte leeftijd (in jaren)	Vitaliteit	Verplantbaarheid	Opmerking
		1,30 m+mv					
1	Zwarte populier	48		40	Matig	Slecht tot matig	
2	Zwarte populier	62		40	Goed	Matig	
3	Zwarte populier	70		40	Goed	Matig	
4	Zwarte populier	63		40	Goed	atig	
5	Zwarte populier	68		40	Goed	Matig	
6	Zwarte populier	70		40	Goed	Matig	
7	Zwarte populier	69		40	Goed	Matig	
8	Canadese populier	23		15	Goed	Matig	Driestammig
9	Smalbladige es	17		15	Goed	Matig	
10	Zomereik	16		10	Matig	Slecht	
11	Canadese populier	49		40	Goed	Slecht tot matig	
12	Canadese populier	22		15	Goed	Slecht tot matig	
13	Zomereik	17		15	Matig	Slecht	
14	Canadese populier	15		15	Goed	Slecht tot matig	
15	Gewone esdoorn	20		15	Goed	Slecht tot matig	
16	Canadese populier	20		15	Goed	Matig	
17	Canadese populier	20		15	Goed	Matig	
18	Canadese populier	24		15	Goed	Matig	

Nr	Boomsoort	Stamdiameter (in cm) op	Geschatte leeftijd (in jaren)	Vitaliteit	Verplantbaarheid	Opmerking
		1,30 m+mv				
19	Canadese populier	24	15	Goed	Matig	
20	Canadese populier	18	15	Goed	Matig	
21	Canadese populier	25	15	Goed	Matig	Vierstammig
22	Canadese populier	23	15	Goed	Matig	
23	Canadese populier	21	15	Goed	Matig	Tweestammig

Figuur 1.1 Locatie van de geïnventariseerde bomen

2 Verplantbaarheid

De verplantbaarheid van de bomen is tijdens de veldbezoeken door Tauw globaal onderzocht. De geschiktheid van de boom is afhankelijk van de volgende criteria:

- Soortspecifieke eigenschappen: De boomsoort moet geschikt zijn voor verplanting en beschikken over een hoog regeneratievermogen (goede ontwikkeling na verplanting)
- Formaat en leeftijd: In de regel kunnen bomen met een stamomtrek tot circa 100 cm en wortelkluitdiameter tot circa 2,5 m relatief gemakkelijk verplant worden. Oude, zware bomen hebben een voorbereidingsperiode nodig voor het verplanten. Deze periode kan enkele seizoenen in beslag nemen. Bovendien geldt hoe ouder de boom, hoe gevoeliger voor ziekten en uitval en hoe meer kosten voor verplanting en nazorg. Echter, juist voor bomen die niet iel maar van redelijk formaat zijn, is het waardevol om te kiezen voor verplanten. Bomen met een stamdiameter van maximaal 25-30 cm kunnen machinaal verplant worden zonder voorbereiding. Bomen groter dan 30 cm kunnen niet meer machinaal worden verplant en hebben bij voorkeur twee groeiseizoenen aan voorbereiding nodig
- Vitaliteit: De boom moet een goede vitaliteit hebben om verplant te kunnen worden, dat wil zeggen een goede conditie, kroonontwikkeling, bladbezetting en stamvorm, en geen rottingsverschijnselen
- Wortelopbouw: Om op juiste wijze verplant te kunnen worden moeten de bomen een gelijkmatige, compacte wortelkluit hebben met veel fijne wortels. Bovendien dient de kluit niet te worden belemmerd door kabels, leidingen of aangrenzende bouwwerken

Het criterium wortelopbouw is niet volledig beoordeeld. Er is geen ondergronds onderzoek gedaan en er is niet gekeken naar kabels of leidingen. Aan de hand van de standplaats van de bomen is een inschatting gemaakt van de wortelopbouw.

Populieren zijn als soort goed verplantbaar. Es en esdoorn zijn matig verplantbaar en eik is als soort slecht verplantbaar. De bomen met een stamdiameter kleiner zijn dan <30 cm op 130 cm boven maaiveld (zie tabel 1.1) zijn qua formaat goed verplantbaar en kunnen machinaal worden verplant met een verkorte voorbereidingsperiode. De bomen met een stamdiameter > 30 cm (zie tabel 1.1). Dergelijke bomen vragen een lange voorbereidingstijd (minimaal één groeiseizoen).

Alle bomen behalve boomnummer 1, 10 en 13 zijn qua vitaliteit goed verplantbaar. Voor boomnummers 6 tot en met 15 en boomnummers 16 tot en met 23 geldt echter dat de bomen (zeer) dicht op elkaar groeien. De kroonontwikkeling is hierdoor beperkt en het is zeer aannemelijk dat de wortels door elkaar heen groeien. Ook staan deze bomen direct langs een watergang, waardoor het wortelstelsel zich naar verwachting eenzijdig heeft ontwikkeld en er dus geen sprake is van een gelijkmatige wortelkluit. Dit kan bij verplanting een probleem vormen. Voor boomnummer 10 en 13, twee eiken met matige vitaliteit, groeiend aan een watergang en in een bomengroep, wordt de verplantbaarheid op slecht ingeschat. Voor de boomnummers 11, 12, 14 en 15, wordt de verplantbaarheid op matig tot slecht ingeschat. Boomnummer 9, een es, staat net buiten de bomengroep en heeft hierdoor meer ruimte voor de ontwikkeling van kroon en wortels. Essen zijn echter matig verplantbaar, waardoor de verplantbaarheid van deze boom wordt ingeschat op matig.

Bomen 1 tot en met 7, allen populieren, staan in een smalle groenstrook met aan één kant een asfalt weg en aan de andere kant parkeerplaatsen bestraat met klinkers. Boomwortels groeien matig tot niet onder asfalt, waardoor het aannemelijk is dat het wortelstelsel zich naar verwachting eenzijdig heeft ontwikkeld en ook hier geen sprake is van een gelijkmatige wortelkruit. Gecombineerd met de matige vitaliteit van boomnummer 1 wordt de verplantbaarheid van deze boom op slecht tot matig geschat. Gebaseerd op bovenstaande wordt voor de bomen met boomnummer 2 tot en met 7 de verplantbaarheid op matig geschat.

Zoals blijkt uit bovenstaande is succesvolle verplanting een optelsom van factoren. Naast bovengenoemde factoren spelen de methode van verplanten, de kwaliteit (ondergrondse groeiplaatsomstandigheden) van de nieuwe standplaats, de beschikbare transportroutes, de werkzaamheden en verstoringen tijdens en na verplanting en het verplantseizoen een grote rol bij het wel of niet slagen van verplantingen. Aanbevolen wordt om voor eventueel te verplanten bomen een verplantplan op te stellen. Hierin worden de exacte werkstappen uitgewerkt, zoals de voorbereiding, de verplantmethode, de voorzorg, de transportroutes en de nazorg. Door dergelijke zaken in een plan op te nemen is de kans op een succesvolle verplanting het grootst.